

GYERGYÓI ÚJSÁG

A MAGYAR PÁRT PROGRAMJA ALAPJÁN.

Előfizetési árak:

Egy évre 200; félévre 100; negyedévre 50 Lei

Hirdetések milliméter díjszabás szerint.

Kéziratokat nem adunk vissza.

Felolsszerkesztő:

Dr. SÁNDORY MIHÁLY

Kiadó laptulajdonos:

PUSKÁS J. ISTVÁN.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Regele Ferdinand-ut 33. sz. (Sándory-ház.)

Szerkesztőségi órák mindennap d. u. 2-3-ig.

Telefon: 14.

Szervezkedünk.

Áldozócsütörtökön délután Gyergyó négy községében tartott a Magyar Párt szervezkedő gyűléseket. Más négy község magyarjai vasárnapra gyűlnek össze, megbeszélni, elhatározni, hogy s mint legyen jövőben a Magyar Párttal s az ahhoz tartozókkal régi erős kapcsolat fenntartása, minél szorosabbra fűzése.

Minden egyes községben, a Magyar Pártnak meg voltak eddig is a maga vezető emberei, akik a központ és a nép között állottak, felfelé közvetítették a kívánságokat, lefelé a tájékoztatást, utasítást.

Nem volt rossz, eddig se, nem lehet mondani. Csak gondoljuk meg. Az egész ország magyarsága be tudott juttatni a kamarába összesen nyolc képviselőt. Ebből kettő a miénk, Csikvármegyéé. Románia valamennyi kisebbségének van egyetlenegy népválasztottja szenátora. A mi öntudatos, nagyszerű népünk választotta meg.

Szükség lehet itt egyáltalán átszervezésre?

Szükség van, biztosan, és pedig több okból is.

Az első, hogy a tagozati elnökségek, csoportvezetők kiválasztásánál, mint minden első választásnál, törtétek hibák is. Kimaradtak olyanok, akik igazán nagy haszonnal dolgozhatnak a vezetőség kebelében s ezzel szemben beválasztódtak — kevesen — olyanok, akik nem foglalkoztak kellő figyelemmel, komolysággal a halálosan fontos feladattal, amelyet magukra vállaltak.

Igy történt meg, hogy néhol a párt szervezetében előfordultak apró hibák, döcögések, amelyek bár jelentékenyek nem voltak, de kiküszöbölhetők.

A második, és fontosabb oka a gyűlések összehívásának: a magyar öntudat fenntartásának, állandó hangsúlyozásának szükségessége.

Hiszen annyi rengeteg tényezője van a ma életének, ami szeretné elfelejtetni az erdélyi magyarral a nemzetiségét, vagy ami eszébejuttatja azt, kapcsolatban egy s más, jelentékeny hátramaradással. Szükséges így az is, hogy néha-néha egy-egy embernek fülébe kiáltssuk:

— Te magyar vagy, annak születél s az is akarsz s fogsz maradni!

És még valami, ami éppen olyan fontos, mint a magyar öntudat örök fennmaradása: a széthúzás, egymással való torzsalkodás, elégedetlenkedés hatályos megszüntetése.

Valahogy úgy képzelem, hogy mi, akiket az élet azzal tréfált meg, hogy elvetett ide, magyar kisebbségnek Romániába, valamennyien, minden egyes emberrel közölünk, együtt egy irdat-

lan nagy nehéz szekérbe vagyunk befogva. Rajta súlyos teher: Kisebbségi Sors. El kell jutnunk vele előre, mindig előre, a kitűzött célig.

Sok ut vezet oda. Egyik simább, a másik fáradságosabb.

Huzzuk, huzzuk azt a borzasztó nagy, kenetlen, nyikorgó szekeret. Nehezen jutunk vele előre. S keresgéljük a jobb utat, ahol mégsem olyan nagyon fáradságos.

Csak természetes, hogy mindegyi-

künk a könnyebb utra szeretne kerekedni a még ott is kellemetlen teherrel.

De vigyázzunk, nem nagy különbség, hogy jobbra megyünk-e előre, vagy a bal csapáson, éppen csak hogy azt ne tegyük, hogy egyik erre huzzon, a másik meg arra.

Mert ez volna az egyetlen eljárás, amellyel holtbiztosan, — legsimább uton is, nyikorgó szekerünkkel, szegényes kisebbségi sorsunkkal feneketlen, lelketlő kátyuba kerülnénk.

A Magyar Párt marosmegyei és marosvásárhelyi tagozatának intézőbizottsági gyűlése.

Május 12-én volt Marosvásárhelyen az intézőbizottság gyűlése, melyen Bethlen György gróf, a Magyar Párt elnöke és a szomszédos tagozatok képviselői is résztvettek. Jelen voltak Gyárfás Elemér szenátor, Paál Árpád, László Dezső, Szoboszlai László és Willer József kamarai képviselők is.

A vármegyének minden községe elküldte delegátusait a fontos alkalomból.

György József tagozati elnök lelkes szavakkal nyitja meg az ülést s utána nyomban Bethlen György gróf, a Magyar Párt elnöke emelkedik szólásra, akit a gyűlés viharos éljenzéssel fogad.

Bethlen hatalmas beszédben vázolta a politikai helyzetet és a magyarság aktuális kérdéseit. Rámutatott a parlamenti csoport kitartó, lankadatlan munkájára. Egyetlen alkalmat sem mulasztottak el, hogy jogos kívánságaiknak és követeléseiknek hangot ne adjanak. A választótervezet számos módosítása és a szövetségi törvényjavaslat azon rendelkezésének, amely önálló hitel- és fogyasztási szövetkezeteink létét akarta megszüntetni, megváltoztatása a parlamenti csoport munkásságának köszönhető. „Soha se felejtse el senki, hogy a Magyar Párt abban különbözik a világnak talán minden más politikai pártjától, hogy nem személyes párt. Mindnyájunkért van és mindnyá-

junk. Éppen ezért több is bármely pártnál és ezért merem az egyházhoz hasonlítani.

Pártunknak minden ez államban lakó magyar születésénél fogva kell, hogy tagjává váljék és tagságát csak a halál szüntetheti meg.”

Elnök beszédét nagy ovációkkal fogadták s Sebestyén Miklós tagozati alelnök mondott köszönetet az elnöknek és a parlamenti tagoknak megjelenésükért s egyben határozati javaslatot nyújtott be, amelyben a marosmegyei és marosvásárhelyi tagozat Bethlen György gróf elnöknek és a parlamenti csoportnak bizalmát, köszönetét és szeretetét nyilvánítja és a legnagyobb felháborodással utasít el minden olyan törekvést, amely munkájukat hátrá támadja.

A gyűlés a határozati javaslatot nagy lelkesedéssel fogadta el.

Paál Árpád dr. képviselő a kolozsvári és szatmármegyei tagozatok, László Dezső dr. képviselő Csikvármegye, Pekri Géza Kisküküllő, Hinléder Fels Ákos Udvarhely megye üdvözlétet tolmácsolják.

Gyárfás Elemér szenátor a gazdasági helyzetről mondott igen részletes beszámolót. Willer József dr., Szoboszlai József és mások beszédei után György elnök bezárta a gyűlést, de a nagy tömeg még sokáig lelkesen éltette Bethlen György gróft és a parlamenti csoport megjelent tagjait.

A csikszeredai főgimnázium és tanítóképző vegyeskara városunkban.

Domokos Pál Péter karnagy vezetése alatt érkeztek városunkba a lelkes székely fiúk. Vasárnap délelőtt 11 órakor a nagymisén hallottuk őket először s a szívünk gyönyörűséggel telt el, mély áhitat és őszinte megilletődést varázsoló gyönyörű énekük a templomot zsufolásig megtöltő hívek szívébe. Elhallgattuk volna késő estig is őket!

Délután öt órakor a Laurentzy nagytermében volt műsoros előadás. Bár a nagyterem egészen megtelt, mégis többen hiányoztak olyanok is, akiknek pedig minden ilyen székely megmozdulás támogatásánál személyes jó példával kellene elől járniok.

A műsor megkezdése előtt Domokos Pál Péter karnagy lendületes szavakban mutat rá a székely népdalok és balladák mélyén rejlő szépségekre. Ezekből a szépségekből meritett a

világhírűvé lett Kodály Zoltán is s ezeket a szépségeket akarja most interpretálni a székely diákok vegyeskarával is.

S hogy mily fokban sikerült ez az interpretálás, arról a körönség ismételt meg-megújuló frenetikus tapsvihara tett tanubizonyságot.

Az ügyesen szavaló fiúk a székely népdalok minden szépségét elibénk tárták s a végtelen precíz, fegyelmezett kar minden egyes tagja hozzánőtt a szívünkhöz, mikor a gyönyörű székely népdalok akkordjai felcsendültek ajkaikon.

Hogy annyi rejtett kincs van ezekben a dalokban, csak ilyen lelkes és szakszerű vezetés képes észrevétetni.

Nemcsak gratulálunk, de a székely kultúra nevében is leghálásabban köszönjük Domokos karnagnak, hogy ilyen frappáns módon fedezte fel nekünk székely népdalaink csillogó tengerszemeit. Misszió vár rá ezen a téren Csikországból s gyergyói szereplése után meg vagyunk győződve, hogy ezt a missziót ő hiven be is tudja és be is fogja tölteni!

Sulyos szabálytalanságok a remetei „Alkoza” közbirtokosság vagyonkezelésében.

Évek óta nincsen alapszabálya a birtokosságnak. — Lapokat vágta ki a könyvekből. — Negyvenezer lejes készpénzhiány a pénztárban. — Dr. Zakariás elnök szabálytalan pénzkezelése.

Előrebocsátjuk, nem szívesen foglalkozunk birtokossági ügyekkel, legkevésbé ilyen esetben, de úgy véljük, szolgálatot teszünk az érdekelt birtokosoknak, akiknek önhibájukon kívül nem lehetett alkalmuk a birtokosság ügyeinek megvizsgálására kiküldött bizottság jelentését a közgyűlésen hallgathatni meg.

Miután az e hó 7-ére összehívott közgyűlés nem volt határozatképes, 15-én d. u. 3 órára tűzött ki határnapot Bena járásbíró. A közgyűlés csaknem néptelen volt, pedig a felolvasott jelentés megérdemelte volna, hogy a birtokosok minél nagyobb számban vegyenek részt és szerezenek tudomást, hogy és miként kezelik vagyonukat. A részvétlenség következtében történhetett azután, hogy a közgyűlés olyan határozatokat is hozott, amelyek érdekeikkel egyenesen ellenkeznek.

A birtokosság jelenlegi vezetőségének elnöke Zakariás Antal, aki az egyes bizottsági tagok állítása szerint csaknem önhatalmulag, minden törvényes intézkedés felretételével, intézte a birtokosság ügyeit. A közgyűlésen elhangzott jelentés aztán meglepő dolgokat is tartalmazott. Megállapítást nyert, hogy Zakariás elnök pénzt vett fel, amelyekkel éveken át egyáltalán el sem számolt, csak a vizsgálat során, amikor erre rájöttek, fizette vissza a hiányokat. A pénznaplóból lapokat vágott ki, amiket azután utólagosan másoltak vissza. A visszamásolt lapokból oldalak hiányoznak. Ismeretlen célu deputációkat vezetett Csikszeredába a birtokosság költségére. Ezrekre menő felesleges autóköltségeket okozott a birtokosságnak. Éveken át semmiféle

számadást, vagy költségvetést nem készítettett. Voltak évek, amikor még közgyűlést sem hívott egybe, jóllehet erre a törvény kifejezetten kötelezi. Önhatalmulag pénzeket kölcsönözött a birtokosság pénztárából minden biztosíték nélkül. A vizsgálatra kiküldött bizottság nem kevesebb mint 40 ezer lej készpénzhiányt állapított meg a pénztárban, ahová a pénz helyett mindenféle nyugtákat tettek be.

Még sok ilyen és tán még sulyosabb szabálytalanságok, melyekből ma még meg sem állapítható, hogy összességében milyen károsodások érheték a birtokosságot. A hanyagság, rendetlenség egész sorozata és a vétkes vagyonkezelés minden kritériuma állapítható meg a jelentésből.

Igazán meglepő, hogy vagyonfelügyeleti hatóság mellett is Zakariás éveken át üzhette manipulációit. Amint mondják Remetén ezeknél is sulyosabb dolgok forognak fenn az ugynevezett „belbirtokosok”-nál. Jó lenne tán itt is vizsgálatot folytatni le s ezek után azt hisszük, hogy a Hitelszövetkezet közponja is jobban fog a dolgok mélyére nézni.

A magunk részéről nem kívánjuk kommentálni a dolgokat. Beszédes adatok a felsorolt tények s meg vagyunk győződve, hogy az illetékes hatóságok a legteljesebb szigorral fognak eljárni. Mindenek felett mégis meglepő merészség, hogy épen az a Zakariás Antal, akinek ugy Remete község, mint a gyergyói magyarság életében viselt szerepét mindannyian jól ismerjük, ilyen hallatlan cinizmussal még a vagyonunkhoz is hozzá mer nyulni.

Fehér Imre szintársulata Csikszeredában.

Amint a „Csiki Lapok”-ból olvassuk, e hó 5-én kezdette meg előadásait Fehér Imre teljes társulatával Csikszeredában. A legjobb erőkből összeválogatott társulattal vonult be s a színlapon szereplő nevek nem egyike erdélyi viszonylatban is művészi sulyt jelent. Pintér Böske, aki Kolozsvár, Nagyvárad, Marosvásárhely és a többi nagyobb városok színpadain tette nevét ismertté, a társulat primadonnája. Nem szükséges dicsérnünk Fekete Rózsi, aki több színi szezonban nyerte meg szeretetét és elismerését a szentmiklósi közönségnek. Ismert nevek a Mayer Kató és Szabó Gittáé is, akik ének- és táncstudásukkal, ugyancsak művészi értéket jelentenek. A férfi színészek közül régi jó ismerőseink Szakács Árpád és Csóka, akik ide is úgy jöhetnek, mint haza. Nem ismeretlenek Fratta és Körössi Zoltán sem. Szabados, Nagy Laci s a többiek, mind értékes és ambíciózus tagjai a társulatnak.

Hallomásból úgy tudjuk, hogy Fehér Imre a 3—4 hétre tervezett csikszeredai szezon után szándékozott Gyergyóba jönni. De szomorúan olvassuk azt a hírt is, hogy bizony Csikszeredában sokszor félüres a nézőtér. Ha rágondolunk, félő, nehogy nálunk is így legyen. De nem is lehet nagyon csodálkozni és nem is lehet egészen a közönség közönyének betudni. Láttunk mi sokkal gyengébb társulatokat zsúfolt házak előtt játszani Gyergyóban is, másutt is. Viszont, ma ilyen erős és jó társulat is, sokszor kellett üres széksorok, fél nézőtér előtt játszson még nagyobb városokban is. Ma mindenkire szinte elviselhetetlen sullyal nehezedik a megélhetés gondja s bizony sokszor a legteljesebb jóakarattal sem tudja a közönség kivenni részét abból a támogatásból, amit pedig más viszonyok között szívesen tenne. Evvel nem is azt akarom mondani, hogy mint a multban, tán Gyergyóban nem lenne meg éppen egy a készség, de bizonyos, hogy Gyergyó igen sulyosan érzi a mai gazdasági helyzet nehézségeit.

Épen ezekre a mai sulyos viszonyokra tekintettel, szeretettel adjuk Fehér Imre igazgatónak azt a tanácsot, hogy jó volna a gyergyói

szezon előkészítését idejében megkezdeni. Tudjuk biztosan, hogy mindenki készségesen fogja munkájában támogatni és tőle telhetően segíteni. Nem tartjuk elegendőnek a hónapokkal ezelőtt leadott pár színházi jelentést, melyek azóta már rég el is kallódtak, de amely nem is volt épen a legszerencsésebben megszövegezve sem. Az idejében való megszervezés, úgy gondoljuk, neki magának is eminens érdeke. A színiügyi bizottság is kétségtelenül meg fogja tenni a magáét, de ez ideig teljesen tájékozatlan.

Közönségünk pedig szeretettel, megértéssel és tőle telhető támogatással várja ez évben is kedves vándorait.

*

Lapunk zártakor értesülünk, hogy folyó hó 26-án kezd meg idei színiévadját Fehér Imre, a marosvásárhelyi és nagyszebeni színikerület igazgatója teljes társulatával és zenekarával a Mesék az írógepről c. operett újdonsággal. Hosszu idő óta talán először fog gyönyörködni a szentmiklósi műértő publikum egy olyan társulat előadásában, melynek nivója magasán felette áll az utóbbi évek gyenge és hiányos kísérleteinek. Fehér Imre igazgatónak a neve ma teljes garancia arra nézve, hogy az idei szezon legkiválóbb operett- és drámai újdonságai a lehető legkiválóbb rendezésben és előadásban fognak színre kerülni és ezt Fehér Imre közismert és közszeretben álló személyén kívül biztosítja az az elsőrendű művészszemélyzet, melyet szerencsés kézzel maga mellé szervezett és amely művészegyüttes Erdélyben ugyszólván első helyen áll.

A társulat primadonnája Pintér Böske, aki a legelső favoritja ma az erdélyi színpadoknak. Gyönyörű hangja, szenzációs toiletteji és játéka bámulatot fognak kelteni. Mayer Kató, a temesvári és nagyvárad színházak volt szubrett primadonnája, Sz. Katona Emma, a legbájosabb komika, Szabó Gitta szubrett, Kolozsvári Rózsi naiva, ma olyan reprezentánsai az erdélyi színeszetnek, akiket a közönség tomboló tapsok között fog kedvencévé avatni.

A férfiak között Fratta Géza, e legelegánsabb erdélyi bonvivánt, Körössi Zoltán, a boszorkányos ügyességű táncos komikus. Szakács Árpád buffó- és operettrendező fővárosi viszony-

latban is olyan értéket képviselnek, mely biztosítéka egy nagy erkölcsi és anyagi sikertű színiévadnak.

A csikszeredai publikum régi ismerősei közül a tagok sorába tartoznak Fekete Rózsi, ez az univerzális tehetségű művész, Földes Berta társalgási színésznő, Szabados Árpád jellemszínész és drámai rendező, a jóízű humoru Csóka József, Nagy László és a szimpatikus Schreiber karmester, aki fiatal korához képest csodálatos rutinnal fogja vezényelni az elsőrendű komplett zenekart. Tizenhattagu kar-személyzet, ragyogó új diszletet fogják ezenkívül oly vonzóvá tenni az előadásokat, melyre még példa a multban alig volt.

Megnyitó előadásul a Szomaházy István hasoncimű regénye után készült nagyszerű slágeroperett, a Mesék az írógepről fog színre kerülni. Utánna gyors egymásutánban fogja bemutatni a színház a legújabb és legértékesebb sláger újdonságokat, úgy operettben, mint prózában.

Mindent összevetve, az idei színiévad olyan értékesnek és sikeresnek mutatkozik, melyet a legnagyobb és méltán a legbiztatóbb érdeklődés előz meg.

Franz Schubert.

1797—1828.

Csak 31 évet élt és száz évnek kellett eltelni halála után, hogy a dal, a zene és az emberiség fel tudjon emelkedni abba az étheri magasságba, hogy megérthesse, felfogni tudja azt a titáni geniet, akinek emlékét ma a művelt világ dicsőíti. Egy rövid időre félreleteszik a nemzeti kérdést, megáll a politikai fondorlatok boszorkánykonyhájának gépezete, egynéhány órára sikerül megteremtteni a kifinomult lelkek igaz békéjét, most ünnepel a világ, szívébe zárja és lerózza kegyeletét azzal a Felső emberrel szemben, aki száz és száz zenei művet hagyott örökségül ránk, és akit virágzó korában magával ragadott a kérlelhetetlen, zord halál...

Mint valamennyi művészet, úgy a dal, a zene is ősrégi kornak emberi megnyilatkozása, de hosszú századoknak kellett legördülni ahhoz, hogy az emberiség meg tudja érteni és becsülni a művészetet, a tehetséget, és ne tekintse komédiásoknak azok művelőjét.

Schubert 17 éves volt, amikor első templomi miséjét előadták és felfedezték benne a művészt. Alkotó erejét ő is, mint minden genie, olthatatlan szerelméből merítette, amely végigkísérte őt egész a haláláig. Egy szegény tanító fiatal leányába volt szerelmes, aki egyébként semmi külső szépséget nem hordott magán, csak hangja volt olyan, mint egy csalogánynak. A leány is szerette őt, hiszen híres dalainak nagyrésze őhöz szóltak, de az akkori idők felfogása szerint Schubert zenei tehetsége kevés anyagi eredményt hozott ahhoz, hogy abból másodmagával megélhessen. Így meg kellett érnie azt, hogy szíve választottja elhagyta őt és egy pékmester fiához ment feleségül. Ez a fájdalom és csalódás nagyban hozzájárult korai halálához, mely 1828-ban bekövetkezett. Bár Bécsben az előkelő Éssterházy családhoz került, mint a dal és zene oktató-mestere, és úgy rebesgették, hogy e helyen az új szerelem horizontját érezte feltűnedezni, de ez már csak arra volt elegendő számára, hogy felszínre hozza belőle azt az inspirációt, mely az alkotásnak nélkülözhetetlen kelléke.

A zenei irodalomban ő volt a modern műdal megteremtője, Die schöne Müllerin című dalsorozata a legismertebb, mely 600 műdalt tartalmaz. Egynéhány templomi miséje, számtalan hegedű-zongora darabja, kamarazenéje és vonósnégyese fűződik nevéhez, melyek közül a der Tod und das Mädchen a legnagyobb alkotása. Két opera zenéjét is szerezte, melynek bemutatását már nem tudta életében megérni. Zenei nyelvezetére nézve a romantikus hangulatok kifejezője volt, melyeket a finom csipkés nüanszirozással juttatott kifejezésre.

Ez évben ünnepli a világ halálának százéves évfordulóját, s minden ország és minden város igyekszik leróni kegyeletét olyan keretek

között, hogy az méltó legyen a halhatatlan zenei lángelme felejthetetlen emlékéhez.

Igy városunk is kiveszi részét e kulturális kötelezettséggel szemben, amikor e hó 19-én megrendezi a maga Schubert ünnepélyét, mely minden tekintetben impozánsnak ígérkezik.

(m. z.)

Katholikus népszövetségi gyűlés.

A Katholikus Népszövetség helyi tagozata f. hó 19-én, vasárnap délután fél 4 órakor (ve-csernye után) tartja meg havi rendes gyűlését a központi elemi iskola nagytermében a következő tárgysorozattal:

1. Elnöki megnyitó.
2. Előadást tart dr. Fejér Mihály alelnök.
3. Beszámoló a folyóügyekről és az aktuális kérdésekről.
4. Énekel Málnássy Antal.
5. „Anyák napja”-ról megemlékezést tart dr. Csiby Andor.
6. Bezáró beszéd.

Az elnökség felkéri a kath. férfiakat, hogy miután a Népszövetségnek elsősorban ők a rendes tagjai, nagyobb számban jelenjenek meg a gyűléseken.

Mindenestre ez nem zárja ki, hogy az asszonyok is minél számosabban vegyenek részt ezeken az igazán tanulságos és kellemes gyűléseken, sőt az elnökség felkéri úgy a férfiakat, mint az asszonyokat, hogy felserdült gyermekeiket is hozzák magukkal, mivel egyrészt ezek a gyűlések a második iskola, az életiskola feladatát töltik be, másrészt az ifjúságnak már most meg kell szoknia az egyleti életet és szervezkedést.

„Der Tod und das Mädchen“
a halhatatlan zeneköltő leghíresebb vonós-
négyese is szerepel a május 19-iki

Schubert-ünnepély

műsorán: Honerlein Mirkó, Márkus Zoltán,
Vajda László és Sprencz Helén előadásában.

HIREK.

Ujabb medvekárók.

Két hete csak, hogy igazán minden öröm és elismerés nélkül, beszámoltunk a medvék környékbeli jelentékeny sikereiről. S már új eredményekről adhatunk hírt. Ujfalu határában a napokban ismét megettek néhány ártatlan borjut és tehenet.

Bizonyára rendkívül megtisztelve érzik magukat a barátságos dörmögők a törvényes védelem miatt s igyekeznek azt megérdemelni, hogy annyit beszéltesse magukról, mint ama védelmi rendelet szerzője. Beszélünk is róluk, ugyanolyan áldó hangon.

Azért ez az egész dolog nincsen így jól. Miért védi a törvény csak a medvét és miért nem a borjut is? Az igazság is megköveteli, ha a borju gazdájának nem szabad megölnie a medvét, a medvének se legyen szabad megölnie a borjut.

Miért nem véd esetleg bennünket magunkat a törvény, hogy semmiképpen se szabadjon bennünk kárt tenni senkinek?

Nincs kizárva, hogy illetékes körök azt akarják bevárni, legyünk mi, számban, magyarokul annyian ebben a szép Csikországbban, mint ahányan ma medve-eredetűnek vallanak magukat egy erdei népszámlálás bejelentő lapjain, s gondolják, ráérnek majd akkor feltétlen fennmaradásunkat szerető, gondoskodó igyekezettel elősegíteni.

Addig még, úgy vélik, várhatunk.

Gyorsítások gyorsítása.

Nagy az öröm mostanság a jogászok világában. Az igazságügyminiszter már régebben kidolgoztatta egy bizottsággal a hírhedt gyorsítási törvény reformját. S a régít rövidesen hatályon kívül helyezik.

Dicsérik is érte az igazságügyminisztert erősen. Meg is érdemli, mert nagy dolog az, sutba dobni egy rossz, ostoba, meg nem felelő törvényt és adni helyette újat, jót.

Nagyon meg volnánk tehát elégedve igazságügyi dolgaink legfelső gondnokával, csak éppen az a baj, hogy neki is van egy új javaslata, amit tétő alá szeretne sikeríteni. Büntető-törvény lesz belőle és mondhatom, semmivel se jobb, mint az a régi gyorsítás, amit közmegelekedésre most kivonnak hatályból.

Vajjon, nem lehetne úgy csinálni, hogy ennek a törvénynek elkészüljön vele egyszerre a módosítása is?

Vagy nem volna praktikusabb esetleg megpróbálni mindjárt egyszerre jó törvényeket csinálni?

Tudom, miért nem lehet! A miniszter-ur önzetlen, derék ember, azt akarja, hogy ne csak őt, az utódát is dicsérjük azért, hogy majd módosítja előde munkáját... d.

— Az Országos Magyar Párt gyergyói tagozatának mozgalmas napja. A gyergyói intézőbizottság határozata alapján folyó hó 17-én, áldozócsütörtökön Gyergyó több községében tagozati gyűlést tartottak.

A gyergyószentmiklósi intézőbizottság minden gyűlésen képviseltette magát. Dr. László Dezső kamarai képviselő Gyergyó minden községét végigjárta. Mindenütt lelkes beszédben hívta fel a megjelentek figyelmét a helyi tagozatok munkájának fontosságára. A népszerű képviselőt a tömeg mindenütt óriási lelkesedéssel fogadta.

A gyergyószentmiklósi intézőbizottság Alfaluba dr. Bartos Gyula és dr. Ferenczy Balázs ügyvédek, Szárhegyre dr. Miklóssy Viktor és dr. Makkay Domokos ügyvédek, Ditróba dr. Csiby Andor ügyvéd és dr. Gaal Alajos orvost, Csomafalvára pedig György Béla és Bajna András banktisztviselőket küldötte ki képviselőtében. A többi községekben közbejött akadályok miatt a gyűlést későbbre halasztották.

Fenti községekben mindenütt óriási érdeklődés mellett folyt le a gyűlés.

Közelebbi részleteket jövő számunkban hozunk.

— A székely írók folytatják körutjukat. Szászrégeni, gyergyószentmiklósi és csikszere-dai estéik után, Benedek Elek apó vezetése alatt álló írótársaság pár napos szünetet tartva, folytatja előadásorozatát. Legutóbb Zilahon és Désen szerepeltek, most Szatmár, Nagykároly, Nagybanja vannak soron. A dési hatóságok irredentának találták Sipos Domokosnak egy versét, amely máskülönben az összes eddigi esték programjának akadály nélkül és sikerrel szerepelt s emiatt az est megtartását nem engedélyezték. A betiltást az utolsó pillanatban sikerült visszavonatni.

Tamási Áront, az új erdélyi irodalom egyik erősségét, az Erdélyi Irodalmi Társaság tagjai sorába ajánlotta.

— A Bánffy-fürdő hivatalos megnyitása e hó 27-én, pünkösd vasárnapján fog megtörténni fényes ünnepségek keretében. Ez alkalomra a helyi Iparos Dalárda, amely az ünnepélyt rendezi, a zenebarátok zenekarát kérte fel közreműködésre, akik a meghívást el is fogadták. Reméljük, hogy szereplésükkel csak fokozni fogják azt az érdeklődést, amelyet mindenképpen megérdemelnek.

— A csiki kántorok IV. hangversenye június 24-én lesz Karczfalván megtartva. A rendezőség kéri a papság és kántorok támogatását és minél nagyobb számban való megjelenését, ugyszintén a szereplők sürgős jelentkezését.

— Eltűntették a gimnáziumról a magyar cimer utolsó maradványait is. Elégé szemsértő dolog volt a magyar cimer a főgimnázium hatalmas épülete homlokzatán, amint a szegény angyalok, akiknek a kezéből a cimerpajzsot rég kiűzték, a tátongó lyukat tartogatták. Ennek a senkinek sem kellemes látványosságnak vetett véget most, tapintatos intézkedésével a liceum igazgatósága, hogy tudniillik a cimert angyalostól egészen levette. Igaz, hogy egyelőre így még csak a lyuk lett nagyobb, de talán ezen is segít majd valamikor valaki.

— A gyergyószentmiklósi zenebarátok ezuton is közlik, hogy a 19-i zene-estre vonatkozó meghívót minden zenekedvelőnek megküldötték. Amennyiben tehát az érdekeltek közül valaki nem vette volna azt kézhez, úgy az csakis tévedésből történt, melyért a pártoló közönség szíves elnézését kéri.

— Tanácsülés. Gyergyószentmiklós város tanácsa május 22-én délután 3 órakor ülést tart az alábbi tárgysorozattal:

1. A mult ülés jegyzőkönyvének felolvasása.
2. Lázár József városi tanácsostól az eskü bevétele.
3. Török József terhén fennálló haszonbértartozás.
4. Pénztári vizsgálatokról felvett jegyzőkönyvnek bemutatása.
5. György Fazakas István városi tanácsos összeférhetetlenségi ügyében határozat hozatala.
6. Kórház melletti telek értékesítése.
7. Lapos-Sugó erdők vételárának egyházak részére kiadása.
8. A város vagyonleltárának bemutatása.
9. Belügyminiszter ur rendelete az 1928. évi költségvetésre vonatkozóan és ezzel kapcsolatosan költségvetés módosítása.
10. 1928. évi közmunkaösszeírasi lajstrom és a beadott észrevételek tárgyalása.
11. 1928. évi közmunka előirányzata.
12. 1928. évi aszfaltmunkálatok vállalatba adása.
13. Utcái öntözőgép vásárlása.
14. Vároستól kisajátított erdőség visszaszerzése tárgyában határozat.
15. Az erdőségek üzemterveinek módosításra való visszakérése.
16. A város folyó évi vágásából megmaradt rész kitermelése tárgyában határozathozatal.
17. Tanácsstagok kijelölése községi illetékek kivetése ellen beadott felebbezések elbírálására.
18. Selejtes ingóságok értékesítése.

— A „Szentkereszt hadsereg” szárhegyi szervezetének e hónap 13-ára hirdetett ünnepsége a rendkívül zord időjárás miatt elmaradt. Mint értesülünk, az ünnepség f. hó 20-án lesz megtartva.

— Műsoros előadás Ditróhodoson. A ditróhodosi iparos ifjúság május hó 27-én színelőadással egybekötött tánemulatságot rendez az ottani szentkereszt-hadsereg javára. Színpad kerül Liweezky Ernő 3 felvonásos népszínműve, Katinka, az erdei szíren.

— Mükedvelői előadás. Az alfalvi mükedvelők május 13-án este Ujfaluban szépen sikerült előadást rendeztek. A Jancsi és Juliska című vígjátékot adták elő nagy tetszés közepette.

— Szőnyegkiállítás. A marosvásárhelyi Sultana szőnyegszalon május 25-én és 26-án nálunk, a Laurentziban, szőnyegkiállítást rendez. A kiállításra kerülő anyag változatos, szép mintáival méltán kelt feltűnést és minden figyelmet megérdemel.

— Kártya-razzia. Csütörtökön este az államrendőrség kártya-razziát tartott a Laurentz étteremben, ahol egy meglepett társaságnál 6000 lejnyi összeget nyomban le is foglalt.

— Felrobbant gránát. Kilyénfalvi Huszár János gyerekei valami háborús gránátra akadtak a padláson. De nem ismervén a veszélyes jószágot, elkezdtek játszazodni vele. Kályhára tették, vasalni próbáltak vele, mikor egyszerre csak nagy döre néssel felrobbant a gránát és Huszárnét, meg az egyik gyereket megsebesítette. Szerencsére a nagyobb kárt a kályhában tette s kisebb sebesülésektől eltekintve lényegesebb baj nem történt.

* Eladó 930 mm. M. Á. V. golyós csapágyas ujtípusú cséplő 9 HP. Bolinder-nyersolaj-motorral, teljes felszereléssel.

Gyapjufésülő huzatok használható állapotban eladók. Sólom Lajos Ujfalu.

Kreppapírok

legkülönbözőbb színben kaphatók a
Sándory könyvkereskedésben.

Toplicai hírek.

— **Városi adminisztráció.** A városnál van alkalmazásban már több éve Szimedre Jenő, a szegények irófőnöke, ahogyan tisztelői és megbecsülői elnevezték. Két éve, hogy bemutatta derekas férfiaságát, amikor a várost a Vaila vize elöntéssel és rombolással fenyegette. Az anyagi veszély fenyegette vízáradást hősies és higgadt rátermettségével, ügyességével elhárította. Ahol veszély van, mindenütt ott látjuk. A közönség teljes elismerését vívta ki. Mint tűzoltó főparancsnok, éjjeleit áldozza fel a veszélyeztetett helyeken, hogy az elemi kártól megmentse a várost és annak lakóit. A fuvós zenekar vezetésével és irányításával is rég megnyerte a közönség szeretetét és megbecsülését. Csak a város tanácsa huny szemet, amikor ilyen kiváló egyént ideiglenesen alkalmaz. Helyét senki be nem tudja tölteni. A mostani világ vezetői nem ismerik. A régi világ bálványozta, amit rátermettségével rég kivívott magának s mint közsszolgálati ember, mintaképe lett a társadalomnak, a nemzetnek. Megfontolt és tiszta lelkületű, józan gondolkodású s mégis csak provizor. Gyakorlati tudása és rátermettsége predesztinálja a vezetésre. Talán a prefektus félre van vezetve, nincs kellőképpen informálva az ő önfeláldozó munkásságáról! Több nyelvtudással s mégis kevés fizetéssel, pontosan teljesíti kötelességét; többet, mint ahogy kellene. Esméljen fel a város bölcs vezetősége s adja meg neki, amit már rég kiérdemelt.

— **Kirándulás. Madarak és fák napja.** Május 1-én a munkásság ünnepén a toplítai róm. kath. el. népiskola növendékei vezetőik kíséretében kirándultak a Br. Bánffy fürdő telepre, hogy a „Madarak és fák” ünnepét kellőképpen megüljék. Bottka János plebános, Gencsy Ferenc isk. igazgató és Feigel Miksa kántor méltatták az éneklő madarak és fák hasznát, rendeltetését és szükséges voltát: az oktan pusztítás ellen meggyőzően és ékesen szólva. Erre a kirándulásra Urmánczy Jeromosné oltár-egyleti elnökő a szegény tanulók uzsonnájára 200 leit adományozott. Nemkülömben Walter István és Jenő nagykereskedők több száz lei értékű cukorkát és szent János kenyeret ajándékoztak. Nemes példájukat és áldozatkészségüket a vezetőség ez uton köszöni. — Legyen a jövőre nézve cselekedetük mások buzdítására minta.

— **Május 10-ét a város illő tisztelettel és fényes ünnepi program keretében ülte meg.** Előző este a fellobogózt házak és kivilágított ablakok hirdették az egyesülés napját. A városi fuvózenekar harsogta végig a Fő-utcat. Mozsáragyu diszlövések, amelyet Szimedre Jenő vezetett és dirigált, rezegtették meg a levegőt. Az ünnep méltatását — a Moziteremben összegyűlt tanulóifjúság és közönség előtt — a különböző iskolák igazgatói eszközölték énekekkel, szavalatokkal ékesítve.

— **Erdei munkás sorsa.** A Toplicához közel fekvő fenyőerdőben egy 19 éves fiút, aki fát döntött, a lezuhanó fa agyonütötte. Érdekes, de igen szomorú eset, hogy két évvel ezelőtt bátyja is, aki szintén 19 éves volt s Alfaluból jött munkára, hasonló körülmények között, ott lelte halálát.

A halál

mindnyájunknak elkerülhetetlen közös sorsa, minden nap megjelenik, elvívén egyet-egyet szeretteink közül. Nyomában könny, bánat, fájdalom és sokszor, sajnos épp a mai nehéz gazdasági viszonyok között a szomorúság mellett kilátástalan jövő, nélkülözés, nyomorúság, szegénység. Hányan és hányan halnak el, akik vagyont nem tudván gyűjteni, utolsó perceiket is megkeseríti az a tudat, hogy családjukat nélkülözésben, talán az utcán hagyják. Szerettek volna gondoskodni róla, de nem tudtak, nem volt lehetőség rá. — Nem eddig. De most mindenkinek módjában van családjáról gondoskodni, hogy az halála esetén mentes legyen az anyagi gondoktól. Az „America” Első Biztosító Társaság, ez az országnak legnagyobb és legszolidabb intézete, városunkban is felállította csikmezei főügy-

nökségét, minden községben pedig ügynökségeket, amelyek lehetővé teszik, hogy bárki utánjárás nélkül biztosíthassa saját magát, vagy családjának bármelyik tagját, sőt még idegent is, hogy így a biztosított fél halálakor 6. vagy családjára készpénzben kapjon 100.000—500.000 lejt. Előnyös feltételek mellett biztosítást elfogadnak és felvilágosítást adnak a helyi ügynökök és az America főügynökség Gheorgheni—Gyergyószentmiklós. Fogarassy-u. 19.

KÖZÖNSÉG KÖRÉBŐL.

Köszönetnyilvánítás.

Mindazoknak, kik felejtethetetlen férjem, illetve fiunk elhalálása alkalmával megjelenésükkel, vagy bármi más módon részvételüket nyilvánították, ez uton is hálás köszönetet mondunk.

Gyergyószentmiklós, 1928. május 13.

Özv. Páll Lajosné szül. Ferenczy Ágnes, neje.

Páll Ignác és neje szül. Madaras Anna, szülői és családjuk.

SPORT.

A magyar futball-derby. A vasárnapi bajnoki meccsek legnagyobb szenzációja, hogy az idei bajnokság első helyezettje a Ferencváros 2:1 arányu vereséget szenvedett riválisától, a Hungariától.

Bárany István, a híres magyar uszó, a Club Natation párisi versenyén 100 méteren 1 perc 02:6 mp., 200 méteren pedig 2 perc 47 mp. alatt győzött.

Barsi rekordot javított. A budapesti BTE vasárnapi versenyén Barsi 35:1 mp. gyönyörű idővel lett első a 300 méteren s így új országos rekordot állított fel.

Genua. A Davis Cup mérkőzések legnagyobb meglepetése, hogy Olaszország 4:1 arányban legyőzte Ausztráliát és Morpurgo Palter-sont.

Bucuresti A temesvári Kinizsi 3:2 arányban győzött a bukaresti Unirea Tricolor ellen.

Budapest. A magyar törbajnokságokat Terstyánszky Ödön nyerte meg 6 győzelemmel.

Uj kerékpáros világrekord. A dán Hansen a 100 kilométeres távon 2 óra 42 perc 31 mp. idejével új világrekordot állított fel.

Rádió-hírek. 17-én volt Budapesten az angol Blackburn Rovers, az angol kupagyőztes csapat és a magyar válogatott mérkőzése, amit a magyarok lelkes küzdelem után 3:2 arányban nyertek meg.

Budapest—Konstantinápoly városközi mérkőzést a magyarok 4:1 arányban nyertek meg.

Helyi sporthír. A harmadik tennispálya munkálatai már befejezéshez közelednek s így remény van rá, hogy már a jövő héten az új jelentkezők is játszhatnak. A vezetőség közelebbről nagy pályaavató ünnepséget is tervez, melyre már ezuttal is felhívjuk a sportszerető közönség figyelmét.

Aragonit disztárgyak

Sándory könyvkereskedésben.

SÁNDOR ISTVÁN

szobafestő és mázoló

Gyergyószentmiklóson.

Elvállal minden szakmájába vágó munkát izléses, tartós kivitelben.

Szobafestést

a legdivatosabb mintákkal tetszés szerinti színekben a legjutányosabb árszámítás mellett vállal.

Festéküzletében

mindenféle por- és olajfestékek minden színárnyalatban bármily mennyiségben, olajok, kenécek, ecsetek, festéshez való cikkek nagy választékban, a legjutányosabb árak mellett.

Megkeresésre

szívesen szolgál mintázott árajánlattal.

Első

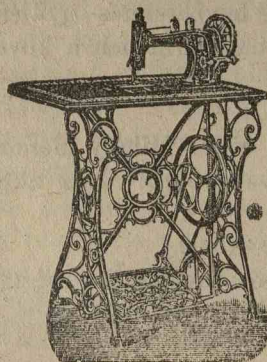
16—16

Gyergyói Temetkezési Vállalat

Özv. Szenkovits Jenőné

Arany János-ut 4. szám alatt, a Zár-dával szemben levő utca.

Olcsó árak. Pontos kiszolgálás.

Varrógépek
kerékpárok
gramofonok
és lemezek

legolcsóbban

BOCSKOR MARGIT & Co.
Gheorgheni, jud. Ciuc.

52—7

A ROMFELD-féle söresarnokban
frissen esapolt

BÜRGER-SÖR

és izletes

26—9

VILLÁSREGGELI.

Állandó étkezés. Olcsó árak.
Lovak részére istálló.

Szíves pártfogást kér Kulesán kezelő.

Hirdetmény.

Valea-Strámba község előjárósága köz-hírré teszi, hogy 1928. évi május hó 29-én délután 2 órakor tartandó nyilvános szóbeli árverésen elad egy egyfogatu kocsit, egyes hámot gyeplővel és egyéb apróságokat.

Részletes feltételek megtudhatók az előjáróságnál a hivatalos órák alatt.

30 év óta fennálló

legmodernebb anyaggal
villamerőre berendezett

Sándory

könyvnyomda és könyvkötészet

elvállal: mindennemű
nyomtatványt a legjutányosabb árszámítás és legkényesebb izlést is kielégítő kivitel mellett.

Családi nyomtatványok, gyászlapok 2 óra alatt készülnek.

Ne rendelje meg addig
nyomtatványait,
amíg árajánlatot nem
kér

Sándory Mihály

könyvnyomdájától

Gyergyószentmiklóson.

Aragonit-diszműtárgyak,
közigazgatási nyomtatványraktár,
könyv-, papir- és írószerkereskedés.